

CURANT
**Cohousing and case management for
young adult unaccompanied refugees in
Antwerp**

Urban Innovative actions

‘Urban Innovative Actions’ = nieuw EU-subsidiekanaal voor innovatie in stedelijke context

Eerste oproep staat open tot en met 31 maart 2016

Projectvoorstellen moeten aansluiten bij volgende thema’s:

- Energy transition
- Integration of migrants and refugees
- Jobs and skills in the local economy
- Urban poverty with a focus on deprived neighbourhoods

EU subsidieert tot 5 mio EUR per project (in totaal +/- 80 mio beschikbaar in 2016), en subsidiepercentage bedraagt max. 80% (nood aan min. 20% eigen cofinanciering)

Oorsprong van middelen = EFRO (Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling), en dus bedoeld voor harde/fysieke investeringen

Urban innovative actions

5 criteria om in aanmerking te komen voor subsidiëring:

- innovatief karakter (op Europese schaal)
- kwaliteit van het project
- partnerschap met de nodige stakeholders (kennisinstellingen, ondernemingen, maatschappelijk middenveld, en andere overheden)
- meetbaarheid van de resultaten
- overdraagbaarheid van de oplossingen (naar andere steden)

Timing:

- 31 maart 2016: indieningsdeadline
- Oktober 2016: laureaten bekend
- Nov 2016- Nov 2019: projectperiode van max. 3 jaar (met output en impact: meetbaarheid!)
- 2020: extra jaar voor disseminatie (in functie van overdraagbaarheid)

Van idee tot subsidieaanvraag

- Brainstorm binnen het team
 - Veel afstemmen en bijsturen binnen departement
 - Goedkeuring burgemeester en schepenen
 - Netwerkmoment met eventuele partners
 - Individueel partneroverleg (+ eventuele partners)
 - Keuze partners en afstemmen aanbod
 - Benchmarking Europa
 - Verdere uitwerking binnen team, i.s.m. Eurodesk
- => TIP: begin op tijd bij groot subsidiedossier (min. 3 maanden)

Vervolgtraject voor jongvolwassen vluchtelingen: solidair wonen en begeleiding op maat

'Kick-starters'

wonen - weten - werken

+/- 6 miljoen euro

Start (bij goedkeuring): 11/ 2016
Einde: 11/2019 +1 jaar disseminatie

175 vluchtelingen in 3
jaar

(Gedwongen) uitstromers uit Okan of LOI

17 - 21-jarigen

Integratie niet compleet. (Toestroom tot regulier/hoger onderwijs of arbeidsmarkt voorlopig niet mogelijk)

Solidair wonen met Antwerpenaren

Intensief traject i.s.m. verschillende organisaties i.f.v. integratie.

- Traumabegeleiding
- Traject op maat VDAB
- Taaltraject op maat Okan/Atlas
- Persoonlijk traject met woonbuddy
- Vrijtijdstraject (sociale isolatie tegengaan)
- ...

1-op-1-integratie

- Samenwerking met woonbuddy
- Individueel traject op maat

Primaire doelgroep

2015: 3000 asielaanvragen van NBM

April 2016: 85 asielaanvragen van NBM

-> groot deel komt naar Antwerpen

-> 70 alleenstaande vluchtelingen (17-21j) en max 1 jaar bij OCMW Antwerpen

Jongvolwassen niet-begeleide erkend vluchtelingen (17-21 jaar)

- Grote kans om OCMW-klant te worden
- Ongekwificeerde uitstroom uit onderwijs (vaak door gebrek aan Nederlands)
- Psychologische trauma's
- Moeilijk huisvesting te vinden

→ Knelpunten in begeleiding/ kader doelgroep in Antwerpen

Knelpunten niet-begeleide jongvolwassen vluchtelingen

“There is no monitoring with regard to the transition to majority”

- Wegvallen voogd
- Uitstroom uit OKAN : vervolg?
- Geen verplichte inburgering van ATLAS
- Geen aangepast aanbod VDAB
- Geen intensieve ondersteuning OCMW
- Te weinig 3de fase opvangmogelijkheden->uitstroom LOI na 6 maand
- BZW overbelast
- Niet voldoende trauma-begeleiding aan deze doelgroep

=> Geen vervolgtraject en regie meer voor jongeren vanaf 16 jaar die uit opvang van Fedasil stromen = zwart gat bij scharniermoment volwassenheid

Doelstelling

Jongvolwassen anderstaligen

- Woningnood verminderen
- Integratie bevorderen
- Geïntegreerd traject aanbieden
- Regie tussen alle hulpverleners en netwerkoverleg
- Vergroten van sociaal netwerk
- Taalbegeleiding
- Competentieversterking (empowerment, zelfstandigheid,...)
- In kaart brengen doelgroep

Antwerpse jongvolwassenen

- Woningnood verminderen (goedkoper huren bij engagement)

Solidair wonen

- Wetenschappelijke informatie bekomen over solidair wonen
- Juridische kader over cohousing verder ontwikkelen

Solidair wonen met buddy

- > 150 woongelegenheden
- > woongelegenheden met voldoende privé + gemeenschapsruimte
- > Lage huurprijs: 250 euro
- > Voortraject wonen: woonattitude aanleren (schulden, energie, kuisen, ...)
- > uitstroom na min 1 jaar, max 3 jaar

PROBLEEM: ideaalbeeld qua huisvesting niet haalbaar (financieel, tijd, juridisch kader) -> inzetten op verschillende woonvormen (allen voor-en nadelen)

- Leegstaande panden
- Te renoveren panden (de vluchtelingen zelf via stage, artikel 60, opleiding VDAB)
- Studentenkoten
- Aankoop bestaande panden die in orde zijn
- Huren van panden
- Containers
- Flex2home (<https://www.neptunus.eu/housing>)

Buddy

Jongvolwassen Antwerpenaren tussen 20-30 jaar

- Voorwaarden deelname: motivatie, financieel zelfstandig, minimum aantal uren beschikbaar, etc.
- Engagement in ruil voor lage huurprijs
- Contract GPMI tussen vluchteling en buddy
- Taken: wegwijs maken, hulp administratie, zoeken naar woning, Nederlands oefenen, vertrouwenspersoon, etc. -> formeel en informeel
- Screening, matching en begeleiding buddy (ook doelgroep van het project)

Begeleiding jongvolwassen vluchteling

- Algemene Vorming: Nederlands, inburgering
- Vorming op maat: agressiebeheer, budgetbeheer,....
- Psychologische traumabegeleiding
- Extra bijles door Hogescholen
- Toeleiding vrije tijd en sport

- Toeleiding arbeidsmarkt, opleiding en vrijwilligerswerk (coaching, werkplekieren, uitbreiding artikel 60)
- Voortraject activering (sollicitatietraining, werkattitudes,...)

WETEN

WERKEN

=> Casemanagement door OCMW

Partners

VDAB (toeleiding arbeidsmarkt)

OKAN (toeleiding naar project)

ATLAS (aangepaste integratietrajecten)

JES VZW (expertise inzake jeugdwerk, arbeid, competenties)

VORMINGPLUS (vrijwilliger buddies zoeken en screenen)

SOLENTA (psychologische trauma begeleiding)

CEMIS: meetbaarheid resultaten!

Innovatief?

- Co-housen van niet-begeleide jongvolwassenen met Antwerpse jongvolwassenen
- Het solidair wonen op zich
- Geïntegreerd traject op alle levensdomeinen met casemanagement (circulair traject en geen lineair traject)
- Samenwerking en overleg verschillende organisaties (nieuw partnerschap)
- Uitbreiding aanbod voor de doelgroep. Hulpverlening stopt niet op 18 jaar (juist focus op dit scharniermoment)
- Meting en evaluatie van doelgroep en project
- Uitbouw expertisecentrum in Antwerpen

Uitdagingen project

- Voldoende buddies vinden
 - > oplossing: Vormingplus + goede begeleiding

- Samenhuizen 2 doelgroepen: gebrek aan kennis rond doelgroep en solidair wonen
 - > oplossing: matching koppels + evaluatie en kennisdeling + motivatie doelgroep

- Woningen: zoektocht lange duur + financieel plaatje + locatie
 - > oplossing: mix van woonvormen + aanstelling real estate expert

- Juridisch uitdagingen m.b.t solidair wonen
 - ✓ Minimale oppervlakte voor individuele huisvestingsruimte
 - ✓ Eengezinswoning of samenwonen: wat met uitkering OCMW, RVA, belastingen...?
 - ✓ Hoe zit het met domicilieadres?
 - ✓ Gebrek aan wet- en regelgeving (lokaal en Vlaams niveau)
 - ✓ Probleem ruimtelijke ordening (vb: containers, geen standaardbouwprofiel)
 - > Oplossing (bij goedkeuring project)-> sensibilisatie voor wettelijk kader, overleggen met partners in Antwerpen, samenhuizen in beleid inbouwen, ...

Europese afstemming?

- Afgestemd bij Eurocities: WG Migratie/integratie
- Gesprek projectmanager huisvesting statushouders (erkend vluchtelingen) Amsterdam (naar aanleiding van hun co-housing project)
- Deelname youth care platform in Rotterdam

Nabespreking

Wat zouden jullie anders doen in dit project?

Wat missen jullie nog in dit project?

Zien jullie nog andere risico's?

Wat vinden jullie goed aan het project?

Welke juridische problemen zien jullie nog verschijnen?

....

Voor meer vragen:

Jolien.decrom@ocmw.antwerpen.be

Intercultureel bemiddelaar OCMW Antwerpen